

Nie daj się
STRESOWI!

Co to jest stres?

- Stres jest definiowany w *psychologii* jako dynamiczna relacja adaptacyjna pomiędzy możliwościami jednostki a wymogami sytuacji (stresorem), charakteryzująca się brakiem równowagi.
- Stres w terminologii *medycznej*, jest zaburzeniem homeostazy spowodowanym czynnikiem fizycznym lub psychologicznym

uogólniając jest to:

**Umysłowa, emocjonalna i
fizjologiczna reakcja organizmu na
pojawiające się bodźce zewnętrzne –
zagrożenia i wyzwania**

Przebieg reakcji stresowej:

Reakcję stresową można rozpatrywać na trzech poziomach:

1. poznawczym
2. emocjonalnym
3. behawioralnym.

POZIOM POZNAWCZY

Reakcja stresowa rozpoczyna się wtedy, gdy na poziomie poznawczym napływający bodziec zostanie oceniony jako zagrażający

Bodziec ten odnosimy do naszego systemu wartości, naszych aspiracji, naszych nawyków i na tej podstawie formułowana jest ocena (sąd poznawczy), czy jest dla nas zagrażający czy nie.

POZIOM EMOCJONALNY

Jeśli na poziomie poznawczym zapadnie decyzja, że bodziec jest zagrażający to pojawia się reakcja na poziomie emocjonalnym.

Objawia się ona ogólnym pobudzeniem emocjonalnym a także takimi emocjami jak lęk, strach, agresja, zniecierpliwienie, gniew, irytacja.

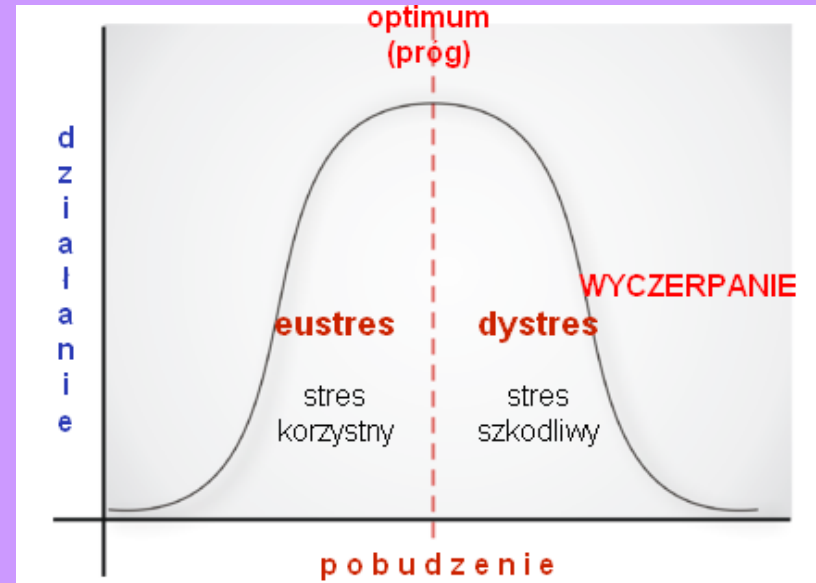
POZIOM BEHAWIORALNY

Sprawność naszego działania (poziom behawioralny) będzie różna, a jej jakość zależy od tego, jak silne emocje nami targają. Sprawność wykonania zależy od poziomu pobudzenia.

Przy niewielkim wzroście pobudzenia emocjonalnego będziemy działać sprawniej, a przy bardzo dużym wzroście pobudzenia – poziom naszej sprawności istotnie spadnie.

2 GŁÓWNE TYPY REAKCJI NA STRES

- Eustres to stres pozytywnie mobilizujący do działania.
- Dystres jest reakcją organizmu na zagrożenie, utrudnienie lub niemożność realizacji ważnych celów i zadań człowieka.

Co te informacje oznaczają dla nas w praktyce?

To że jesteśmy w stanie w znacznym stopniu decydować o nasileniu naszej reakcji stresowej.

Największy wpływ mamy oczywiście na samym początku, na etapie oceny sytuacji. Tu możemy zdecydować, czy to, czego doświadczamy, jest dla nas stresujące czy nie.

Stresor

wewnętrzne lub zewnętrzne zdarzenie lub bodziec, który wywołuje stres.

Stresory dzieli się na:

- psychiczne
- biologiczne

stresory psychiczne

są to różne czynniki, np. bodźce sytuacyjne działające silnie jednorazowo lub słabo ale wielokrotnie, sytuacje konfliktowe i frustracyjne

stresory biologiczne

może to być każdy czynnik (np. biologiczny, chemiczny, termiczny, wysiłek), który wyzwała w mniejszym lub większym stopniu zmiany i doprowadza do zaburzenia homeostazy organizmu.

WPLÝW STRESU NA ORGANIZM

Stres w małych ilościach działa mobilizująco, jednak jeśli nasz organizm jest ciągle narażony na działanie stresogennych czynników to cały czas pozostaje w tzw. "stanie gotowości".

Nasze ciało mobilizuje się, a to wymaga dużych nakładów energii i zaangażowania całego organizmu.

Jeśli taka sytuacja się przedłuży ma to bardzo negatywne skutki na nasze zdrowie.

Początkowo pojawiają się takie objawy jak:

- Rozchwianie emocjonalne
- Zmęczenie i wyczerpanie
- Napięcie
- Fobie
- Nadmierny apetyt lub jego brak
- Kłopoty ze snem
- Apatia
- Trudności w logicznym myśleniu
- Drżenia i dygotania

Długotrwałe działanie stresu może powodować wiele poważnych schorzeń takich jak:

- choroby serca!
- migreny,
- bóle głowy,
- wrzody żołądka,
- nudności,
- choroby skórne, wysypki, zapalenia skóry,
- zaburzenia cyklu miesięczkowego,
- zaparcia i biegunki,
- nowotwory,
- osłabienie wzroku i pogorszenie widzenia.

Wpływ stresu na organizm

wzrost stężenia cholesterolu i kwasów tłuszczowych we krwi

podwyższone ciśnienie tętnicze

wpływ na lokalny stan zapalny i jego objawy (ból, obrzęk, zaczerwienienie)

podwyższona zawartość glukozy we krwi (wzmoczona produkcja)

spadek syntezy białek, upośledzenie trawienia, niekorzystny wpływ na system odpornościowy i odpowiedź alergiczną

wzmoczony metabolizm, szybsza czynność serca i częstość oddychania

zwiększona skłonność do powstawania zakrzepów (przyspieszone krzepnięcie krwi)

wzmoczone wydzielanie kwaśnego soku żołądkowego

SPOSOBY RADZENIA SOBIE ZE STRESEM

Niekiedy wystarcza:

- Zwykła rozmowa z przyjacielem
- Uświadomienie sobie że nie zawsze musimy być we wszystkim najlepsi oraz że nie zawsze musimy mieć rację
- Podzielenie się swoimi problemami z innymi, zamiast tłamszenia ich w sobie.

1. aktywność fizyczna

Wykonuj nawet proste ćwiczenia fizyczne. Ruch uwalnia endorfiny – grupę hormonów które poprawiają nastrój.

Spaceruj, rób wycieczki rowerowe lub pływaj.

Nawet półgodzinny spacer pomoże rozładować napięcie po ciężkim dniu a przy tym usprawnić pracę serca i płuc oraz obniżyć poziom cholesterolu we krwi.

2. Spożywanie w regularnych odstępach czasu zbilansowanych posiłków.

Organizm, który jest pod działaniem stresu, szybciej zużywa niektóre składniki odżywcze. Potrzebuje wówczas więcej witamin z grupy B, aby prawidłowo funkcjonował centralny układ nerwowy, i więcej witaminy C oraz cynku w celu zwiększenia odporności na infekcje. Dodatkowe ilości tych składników można łatwo uzyskać jedząc odpowiednie produkty.

W walce ze zmęczeniem wywołanym stresem bardzo pomaga zbilansowana dieta. Najlepiej w ciągu dnia, co 3 godziny, jeść 5 - 6 małych posiłków złożonych przede wszystkim z produktów węglowodanowych, takich jak pełnoziarniste pieczywo, makarony, ryż i ziemniaki. Nie wolno jeść w pośpiechu.

3. Ograniczenie spożycia kawy i napojów gazowanych

Te produkty podnoszą poziom adrenaliny we krwi, potęgując w ten sposób stres.

4. Regularny wypoczynek i odpowiednia ilość snu.

potrzebna ilość godzin snu zależy od naszego wieku.

średnio dorosły człowiek śpi ok. 7 godzin na dobę, ale każdy z nas ma swoją indywidualną normę.

może się zdarzyć że jedni śpią codziennie 5h i są tak samo wypoczęci jak osoby śpiące 9 godzin każdej nocy.

5. Ćwiczenia głębokiego oddechu

Prawidłowe oddychanie jest dobrym sposobem na odprężenie i rozluźnienie.

Kiedy pojawia się silne napięcie, przede wszystkim trzeba uspokoić swój oddech.

Należy wciągać powietrze przez 10 sekund.

Przez pierwsze sekundy niech wypełnia przeponę, następnie klatkę piersiową a na końcu górną część płuc.

Kilkukrotne powtórzenie tego ćwiczenia dotlenia organizm przez co usprawnia pracę serca i układu krwionośnego

6. Praktykowanie technik relaksacyjnych

- Techniki relaksacyjne to sposoby na wyciszenie organizmu i uspokojenie emocji. Ich celem jest uzyskanie stanu relaksu i uzyskanie odprężenia zarówno fizycznego i psychicznego.

Techniki relaksacyjne:

- Joga
- Stretching
- Trening autogenny
- Masaż
- Muzyka relaksacyjna

A także alternatywne formy takie jak:

- Aromaterapia
- Koloroterapia

Aromaterapia

Polega na wprowadzeniu do organizmu pacjenta czynnych biologicznie substancji zapachowych z olejków eterycznych pochodzenia roślinnego.

Uzyskuje się to poprzez układ oddechowy - inhalacje lub przez skórę - masaż, kąpiel lub kompresy.

Jak to działa?

Wraz z wdychanym zapachem do nosa dostają się lotne cząsteczki olejków eterycznych i drażnią odgałęzienia nerwu węchowego, które znajdują się w nabłonku wyściełającym nos. Nerwy przenoszą wrażenia węchowe do mózgu. Już po kilku sekundach od momentu aplikacji nerwy przenoszą oczekiwany sygnał do mózgu.

Oto sprawdzone zapachy, które usuwają zły nastrój i dodają energii:

- Lawendowy-uspokaja, usuwa irytację, łagodzi lęki i depresję
- Bergamotkowy-jego cytrusowy zapach poprawia nastrój, przegania depresję
- Cytrynowy-lekko pobudza, poprawia nastrój
- Drzewo różane-rozpędza smutki i likwiduje przygnębienie
- Eukaliptusowy-zmniejsza zmienność nastrojów, ułatwia koncentrację
- Majerankowy-uspokaja, łagodzi ból , przynosi sen
- Melisowy-przynosi sen, uspokaja
- Sandałowy-pobudza umysł, przywraca równowagę psychiczną, łagodzi nerwice

Jak kupować olejek?

Najlepiej kupować w specjalistycznych sklepach i przyrzeć się opakowaniu.

Olejek powinien być w ciemnej butelce, ponieważ esencje ulatniają się łatwo pod wpływem światła. Wskazane jest także dodatkowe pudełko kartonowe. Na etykiecie powinny być umieszczone wszystkie informacje związane z esencją a także nazwa botaniczna z jakiej rośliny pochodzi.

Koloroterapia

Pewnie nawet nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak wielką rolę odgrywają kolory w naszym życiu. Często bagatelizujemy ich znaczenie, a co za tym idzie, ich wpływ na nasze samopoczucie, stan emocjonalny czy fizyczny.

Psycholodzy udowodnili, że kolory potrafią wpływać na nasze usposobienie i nastrój.

Jak to działa?

Kiedy postrzegamy kolor, to jest on rejestrowany w naszym mózgu. Następnie mózg w odpowiedzi na to zjawisko wysyła odpowiedni przekaznik nerwowy w kierunku odpowiedniego narządu dokrewnego (tarczycy, nadnerczy, czy trzustki) w celu wywołania odpowiedniej reakcji hormonalnej.

Powiadomiony narząd odpowiada wzmożoną produkcją i wydzielaniem hormonu, który dostaje się do krwiobiegu i oddziałuje na inne narządy wewnętrzne.

Gruczoły wydzielania wewnętrznego reagują więc na kolory w sposób, w jaki rozpoznaje je mózg.

Działanie uspokajające mają kolory:

- Niebieski
- Zielony
- Fioletowy
- Róż

Niebieski

wg naukowców to najsilniejszy antyseptyk. Niebieski działa chłodząco, znieczulająco i przeciwzapalnie. Powoduje ponadto radość i spokój, wpływa kojąco na skołatane nerwy, łagodzi wzburzone myśli i uczucia, sprowadza spokojny i głęboki sen

Zielony

symbolizuje równowagę i harmonię.

Sprawia, że czujemy się bezpiecznie. Jasne odcienie pobudzają koncentrację lub, wręcz przeciwnie, sprzyjają lenistwu. Kolor zielony działa też korzystnie w przypadku leczenia wrzodów żołądka czy grypy.

Fioletowy

pomoże nam usunąć zmęczenie, złagodzi stres, zniweluje bezsenność. Kolor ten działa oczyszczająco.

Róż

Róż - siostra fioletu i czerwieni, podnosi poczucie bezpieczeństwa, spokoju oraz sprzyja atmosferze relaksu.

Wykorzystajmy więc leczniczą moc kolorów i wpływajmy świadomie na nasze samopoczucie .

DZIĘKUJĘ ZA
UWAGĘ 😊